

JĘZYKOWO – NIESZABLONOWO

Kreatywne podejście do edukacji językowej
w klasach 1-3 szkoły podstawowej

Materiały szkoleniowe opracowane w ramach projektu „Architekci wiedzy” - szkoła ćwiczeń w Łodzi”, nr POWR.02.10.00-00-3034/20, realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Szkolenie z obszaru języka angielskiego w klasach I – III dla nauczycieli Szkoły Ćwiczeń w Łodzi

JĘZYKOWO – NIESZABLONOWO

**Kreatywne podejście do edukacji językowej
w klasach 1-3 szkoły podstawowej**

Autor: Katarzyna Kasprzyk

**Czas trwania szkolenia: 26.04.2021 r. – 24.05.2021 r.
Liczba godzin: 12 godzin**

S P I S T R E Ś C I

Jak zorganizować edukację językową małego dziecka?	4
Czynniki sprzyjające uczeniu się	4
Ocenianie kształtujące	9
Kompetencje kluczowe	11
Aranżacja przestrzeni klasowej	14
Zastosowanie narzędzi TIK podczas uczenia (się) języka obcego	18
Ocenianie umiejętności językowych w klasach 1-3	25
W kierunku kreatywności – nietypowe pomoce edukacyjne	27
Gry planszowe	28
Systematyzowanie i klasyfikowanie	29
Ruchome elementy	30
Zabawy tematyczne	32
Storytelling, czyli sztuka opowiadania i czytania	33
CLIL, czyli zintegrowane kształcenie językowo – przedmiotowe	34
Podsumowanie	35
Bibliografia	36

Jak zorganizować edukację językową małego dziecka?

Pierwszy etap edukacyjny stanowi w nauczaniu i uczeniu się języków obcych okres szczególnie, ze względu na entuzjazm dzieci, ich otwartość, ciekawość poznawczą oraz brak i zahamowań w posługiwaniu się językiem obcym. Uczenie się języka jest dla nich zabawą, to właśnie poprzez mądrze rozumianą zabawę należy wprowadzać dzieci w świat języka obcego.

Nauczyciele pracujący z uczniami pierwszego etapu edukacyjnego, odgrywają niezwykle ważną rolę. Muszą wiedzieć, że dzieci – także w języku obcym, mają potrzebę komunikowania się z otoczeniem - chcą wyrażać swoje emocje, mówić o sobie: swoich wspomnieniach, spostrzeżeniach, przemyśleniach i marzeniach. Zadaniem szkoły jest umożliwić im komunikację, a także wykorzystać ten entuzjazm, spontaniczność i zainteresowanie nabywaniem nowych umiejętności.

Czynniki sprzyjające uczeniu się

Pierwszym krokiem ku poprawie efektywności uczenia się języka obcego jest zrozumienie, w jakich sytuacjach dzieci uczą się najlepiej:

- jak ich zdolności i talenty pomagają się uczyć;
- co je motywuje;
- jak działać, aby zaangażować uczniów w proces edukacji językowej.

Mali uczniowie nie potrafią utrzymać koncentracji przez dłuższy czas. Mają też problem z samodzielną pracą - potrzebują zainteresowania nauczyciela, jego wsparcia, zachęty, potwierdzenia poprawności wykonywania zadań. Jednak są otwarte na wszelkie bodźce płynące z otoczenia i dzięki temu uczą się, nawet mimowolnie, za pośrednictwem różnych kanałów percepcji.

Dzieci przyswajają wiedzę niemal równie dobrze za pośrednictwem słuchu, wzroku, zapachu, smaku i działania, choć oczywiście u każdego dziecka rozkłada się to w innych proporcjach. Aktywizując wszystkie możliwie jak najwięcej kanałów percepcji, szanse, że dzieci odniosą sukces, znacznie wzrastają. Dzięki nauczaniu/uczeniu się wielozmysłowemu prezentowane informacje będą trwalej i precyzyjniej zapamiętane. Ponadto, szkoła powinna dostrzegać i akceptować indywidualność każdego ucznia oraz uwzględniać ją w trakcie planowania procesu dydaktycznego. Podczas nauki uczniowie powinni mieć możliwość odkrycia i wykorzystania swego stylu oraz preferencji uczenia się.

Jedną z teorii, nazwaną **Teorią Inteligencji Wielorakich** uwzględnia różne typy modalności, czyli dominujących i preferowanych kanałów przyswajania wiedzy przez uczniów. Jej autor - **Howard Gardner** - wyróżnił osiem typów inteligencji (Gardner, 2002):

- inteligencja intrapersonalna
- inteligencja interpersonalna
- inteligencja logiczno-matematyczna
- inteligencja językowa
- inteligencja muzyczna
- inteligencja przestrzenna
- inteligencja kinestetyczna
- inteligencja przyrodnicza

Istotą teorii inteligencji wielorakich jest wyodrębnienie poszczególnych zdolności jednostki, wyjaśnienie specyfiki wielu obszarów ludzkich działań, zwrócenie uwagi na indywidualność każdego człowieka.

W trakcie zajęć językowych uczniowie mogą wykonywać wiele urozmaiconych zadań lub pracować w tzw. centrach uczenia się – stacjach, stanowiących odpowiednik organizowanych w przedszkolach kąceków zainteresowań.

Najczęściej stosowanym przez nauczycieli jest podział uczniów na **wzrokowców, słuchowców oraz kinestetyków (ruchowców)**. W niektórych opracowaniach mówi się także o czwartym typie modalnym, czyli o **czuciowcach** (Taraszkiewicz i Rose, 2010) i o typach mieszanych, co jest najbliższe rzeczywistości.

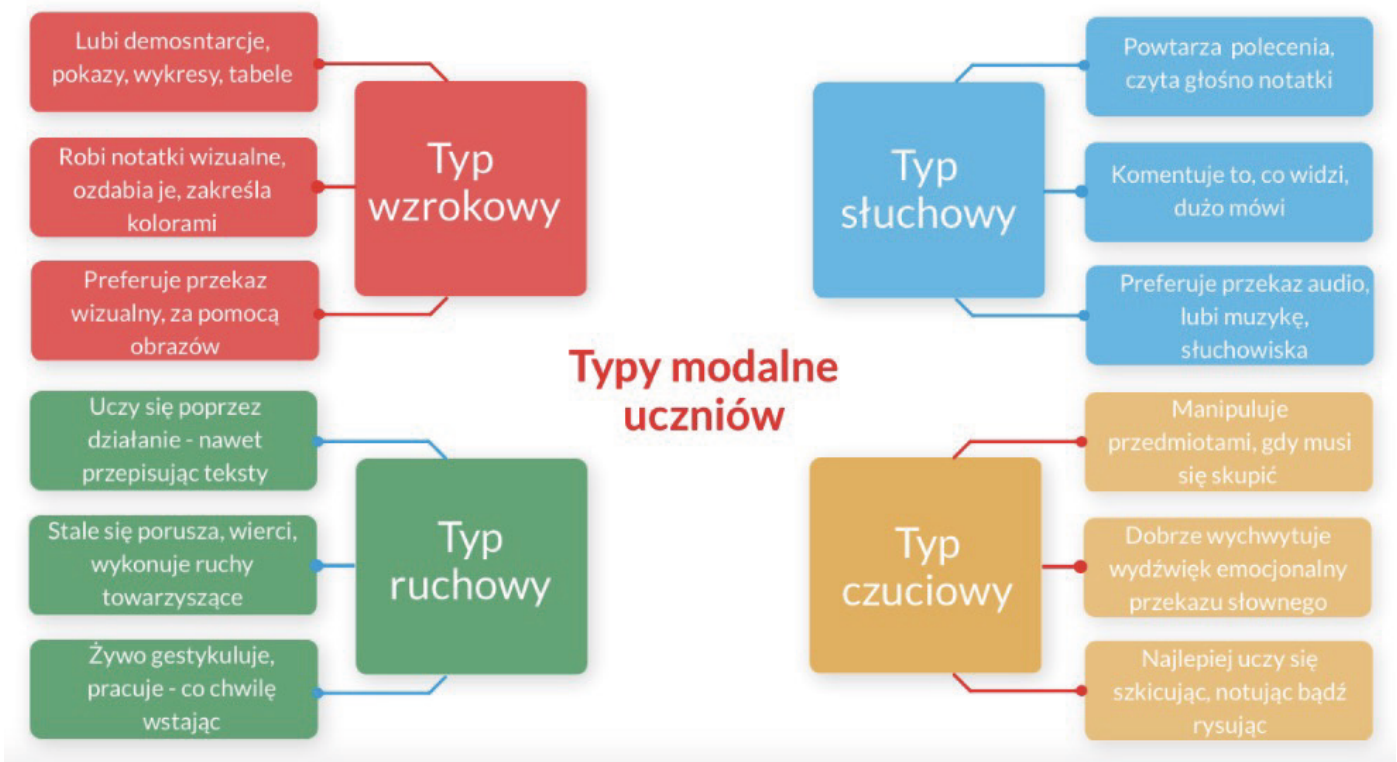
Nauczyciel, podczas planowania dydaktycznego, powinien mieć na uwadze, że jego uczniowie reprezentują różne typy modalne, zróżnicowane typy inteligencji oraz zaproponować odpowiednie strategie, aby proces uczenia się był efektywniejszy, gdyż właśnie szeroko pojęta indywidualizacja jest jednym z wymogów współczesnej edukacji. To nie tylko style uczenia się, ale głównie indywidualne potrzeby rozwojowe i rozwój osobowy dziecka stanowią punkt wyjścia w projektowaniu działań edukacyjnych, których efekty powinny być skierowane na pomnażanie zasobów rozwojowych dziecka i jego możliwości (Bałachowicz, 2012). W praktyce pedagogicznej zasada indywidualizacji jest niezmiernie trudna w realizacji, ponieważ wymaga rozpoznawania i rozwijania indywidualnych możliwości uczniów w warunkach pracy zespołowej. Indywidualizacji nie sprzyjają też liczne klasy i przeładowane treściami podręczniki. Wczesna edukacja językowa umożliwia jednakże nauczycielowi wykorzystanie wielu materiałów dodatkowych, które będą pobudzały rozwój każdego dziecka.

Uczniowie zapamiętują 20% tego, co przeczytali, 30% tego, co usłyszeli, 40% tego, co zobaczyli, 50% tego, co powiedzieli oraz 60% tego, co zrobili (Taraszkiewicz i Rose, 2010) Najskuteczniejsze będzie zatem przygotowanie i przeprowadzenie takiej lekcji, podczas której dzieci czytają, słyszą, widzą, mówią i wykonują jakieś działanie. Warto zatem aktywizować uczniów na wszystkich tych płaszczyznach, pamiętając o zmianach ich form aktywności.

Zadanie 1

Przeanalizuj wykres przedstawiający różne typy uczniów (pod względem sposobu uczenia się), a następnie - korzystając ze schematu (załącznik 1) - zaproponuj różne rodzaje aktywności podczas lekcji języka angielskiego w obszarze tematycznym „Wild Animals”.

Zrzut ekranu - źródło własne

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

WILD ANIMALS

WZROKOWIEC	SŁUCHOWIEC	KINESTETYK	CZUCIOWIEC

Tabela - źródło własne

**Ogólnopolski
Operator
Oświaty**

Pomysł:

- 1 - Jakie układy powyższych aktywności można ze sobą połączyć, aby zaprojektować skuteczną i atrakcyjną dla uczniów lekcję?
- 2 – Korzystając z różnych kolorów mazaków / zakreślaczy przedstaw „sieci” lekcyjne, obejmujące aktywności dostosowane dla różnych typów uczniów.
- 3 – Przedstaw jeden wybrany układ aktywności w formie scenariusza przebiegu lekcji języka obcego dla wybranej klasy edukacji wczesnoszkolnej (Temat związany z obszarem „Wild Animals”).

Motywacja do uczenia się języków obcych jest istotnym elementem w budowaniu przyjaznego środowiska kształcenia, a tym samym podnoszenia efektywności uczenia się i nauczania, m.in. języków obcych. Jest bardzo ważna zarówno z perspektywy ucznia, jak i z punktu widzenia pracy nauczycielskiej. Na tym etapie rozważań warto skoncentrować się na motywacji dzieci. Jak stwierdza profesor Waldemar Pfeiffer „spośród wszystkich osobowościowych – wrodzonych i nabytych – cech ucznia najdonioślejszy wpływ na przebieg i efekty procesu uczenia się języka wywiera motywacja. Uczeń dobrze motywowany opanuje język przy pomocy każdej metody, podczas gdy najlepsza nawet metoda nauczania okaże się nieskuteczna, jeśli nie spotka się z należyтым oddźwiękiem ze strony ucznia. Proces uczenia się wymaga więc gotowości do uczenia się. Zadaniem nauczyciela jest wzbudzić, podtrzymać na należyтым poziomie i w miarę możliwości rozwijać w trakcie całego kursu językowego ów psychiczny stan gotowości [...]” (Pfeiffer, 2001). Dlatego tak ważne jest, aby tę gotowość umacniać w każdym z uczniów poprzez wzbudzanie pozytywnych emocji, w szczególności takich, jak ciekawość i zainteresowanie. Inicjują one bowiem w sposób istotny ukierunkowują oraz podtrzymują intelektualną działalność ucznia. Przesądzają tym samym nie tylko o jego chęci uczestniczenia w danej czynności, ćwiczeniu czy zadaniu, lecz także wpływają z korzyścią na funkcjonowanie jego uwagi, zakres percepcji i możliwości przetwarzania informacji, z którymi jest konfrontowany, czy w dalszej kolejności na sprawność zapamiętywania. A są to procesy będące podstawą uczenia się.

Motywacja to współdziałanie wielu bodźców, które powodują zaangażowanie ucznia w proces kształcenia. Należy pamiętać, że oprócz indywidualnych cech osobowości ucznia oraz ukierunkowanej działalności nauczyciela, niezwykle ważny wpływ na motywację, a dokładniej na brak owej motywacji, mają także inne czynniki, takie jak negatywne wzorce lub negatywne postawy środowiska rodzinnego względem szkoły, nauczyciela lub ogólnie nauczania języków obcych, niesprzyjające warunki nauczania/uczenia się, presja grupy rówieśniczej oraz inne dominujące zainteresowania/hobby ucznia.

Do najważniejszych **motywów**, które przesadzają o zaangażowaniu ucznia w naukę języka obcego, bądź o postawie jego wycofania się i bierności, zalicza się:

- motyw bezpieczeństwa (szczególnie ważny dla uczniów nieśmiałych, załęcznionych, o niskiej samoocenie);
- motyw uznania (przez rodziców/opiekunów, nauczyciela, rówieśników);
- motyw osiągnięć (samorealizacji i sukcesu);

- motywy materialne (wymierne korzyści);
- motyw użyteczności (w tym komunikacyjny);
- motyw obowiązku (wzbudzony wewnątrz lub wymuszony zewnątrz);
- motywy poznawcze (dotyczące potrzeby zdobywania nowej wiedzy i kompetencji);
- motywy o charakterze integracyjnym (dotyczące fascynacji obcym językiem i kulturą oraz dążenia do integracji z reprezentującą je społecznością).

Kiedy mówimy o budowaniu przyjaznego środowiska kształcenia, należy pamiętać, aby czynniki motywacyjne (motywatory) aktywować możliwie często i – o ile to możliwe – we współpracy z domem rodzinnym dziecka.

Najważniejsze jednak jest to, że mali uczniowie poznają język obcy poprzez nauczyciela i jego lekcje, dlatego często ich motywacja do nauki wynika z sympatii, lub jej braku do nauczyciela. W związku z tym świetnym sposobem na zwiększenie motywacji to dbałość o dobrą, miłą atmosferę, wzajemna sympatia i zrozumienie oraz swoboda, humor i autentyczność nauczyciela.

Ocenianie kształtujące

Ocenianie kształtujące może być rozumiane jako sposób diagnozowania osiągnięć ucznia polegający na częstym, interaktywnym badaniu jego postępów i poziomu zrozumienia przez niego przekazywanych treści. Jego celem jest określenie, w jaki sposób uczeń ma się dalej uczyć i jak ma kontrolować proces uczenia się. Ocenianie kształtujące może też być rozumiane szerzej jako strategia edukacyjna, której celem jest stworzenie w klasie atmosfery sprzyjającej uczeniu się i przeformułowaniu relacji pomiędzy uczniem a nauczycielem. Uczniowie poznają stawiane przed nimi cele edukacyjne oraz oczekiwania, jakim mają sprostać. Z kolei informowanie ucznia o jego postępach w nauce oraz ocenianie ma mu pomóc w planowaniu swojego indywidualnego rozwoju (Wejner – Jaworska, 2014)

Planując proces dydaktyczny z uwzględnieniem zasad oceniania kształtującego, należy uwzględnić poniższe elementy:

- **Cel lekcji – czyli, co chcemy osiągnąć w ciągu jednej lekcji.** Przed lekcją nauczyciel określa, co uczeń ma dzięki lekcji osiągnąć. Formułuje to w taki sposób, by uczniowie mogli cele zrozumieć i odnieść się do nich pod koniec lekcji. Celów nie powinno być za dużo i powinny być realne do osiągnięcia. Uczniowie, którzy znają cele lekcji, łatwiej i chętniej się uczą i mają większe szanse na zrealizowanie zamierzeń. Cel to nie jest temat lekcji, on sam nie wystarczy, aby uczniowie wiedzieli, dokąd zdążają. Cele można określać wraz z uczniami na początku oraz wypracowywać w toku lekcji (indywidualizując ten proces). Znajomość celów pomaga uczniom wziąć odpowiedzialność za uczenie się.
- **Kryteria sukcesu (NaCoBeZU) – czyli, po czym poznamy, że cel został osiągnięty?** Kryteria sukcesu

stanowią uszczegółowioną listę, umożliwiającą sprawdzenie czy cele zostały osiągnięte. Sprawdzenia dokonuje nauczyciel wraz z uczniami lub uczniowie indywidualnie. Kryteria sukcesu określa i podaje nauczyciel lub są formułowane wspólnie w klasie. Dają one uczniom poczucie bezpieczeństwa w zakresie tego, czego mają się nauczyć i co będzie sprawdzane. Zebrane z kilku lekcji mogą pomóc przy powtórzeniu i przygotowaniu do sprawdzianu. Jest to najbardziej przez uczniów doceniany element oceniania kształtującego.

- **Podsumowanie i refleksja – czyli zapisane przez ucznia jego własne refleksje dotyczące tego, czego się uczy i czego się nauczył.** Podsumowania i refleksje mogą wystąpić na koniec lekcji, ale też w czasie jej trwania. Ważne jest, aby była to indywidualna refleksja ucznia, a nie ustalona wspólnie w klasie. Refleksje mogą przybierać różną formę, na przykład słów podsumowujących, map myślowych, prostych rysunków czy wolnego podsumowania.
- **Informacja zwrotna – czyli co uczeń zrobił dobrze, co i w jaki sposób można poprawić oraz wskazówka, jak uczeń może następnym razem wykonać swoją pracę lepiej.** W czasie procesu uczenia się najlepiej, aby uczeń otrzymywał informację zwrotną do swoich prac. Ocena stopniem (o ile to konieczne) może pojawić się dopiero w czasie podsumowania tematu czy działu. Jeśli uczeń otrzymuje informację zwrotną do swojej pracy, to dzięki niej może ją poprawić i dzięki temu - zrobić postęp.
- **Ocena koleżeńska – czyli informacja zwrotna do pracy innego ucznia zamieszczona w jego zeszycie.** Informację zwrotną do swojej pracy uczeń może otrzymać także od kolegi lub koleżanki. Do jej udzielania trzeba uczniów przygotować. Pokazać i omówić zasady informacji zwrotnej, a w tym konieczność odnoszenia się tylko do kryteriów sukcesu. Trzeba też wytłumaczyć uczniom, że oceniają pracę kolegi, a nie jego osobę. Uczniowie cenią ocenę koleżeńską, gdyż otrzymują ją od rówieśnika, który niedawno sam się czegoś nauczył. Bardzo ważne jest, aby ocenę koleżeńską stosować tylko w formie informacji zwrotnej, a nie stopnia.
- **Samoocena – czyli komentarz ucznia do własnej pracy.** Jeśli sam uczeń potrafi ocenić, co zrobił dobrze, a co powinien poprawić, to jest gotowy do świadomego i odpowiedzialnego uczenia się. Samoocena może przyjmować różne formy. Może być prostym zaznaczeniem światłami: zielone – to już umiem, żółte – do tego muszę jeszcze wrócić i czerwone – tego zupełnie nie umiem. Może być też głębszą refleksją nad własnym uczeniem się. Samoocena nie może być wykorzystana do wystawienia przez nauczyciela stopnia.
- **Pytanie kluczowe do lekcji wraz z odpowiedzią ucznia na to pytanie.** Jeśli nauczycielowi zależy na motywacji jego uczniów do nauki, to może skorzystać z techniki zadawania uczniom pytań kluczowych. Są to takie pytania, które pokazują szerszy kontekst tematu i angażują uczniów do poszukiwania odpowiedzi. Nauczyciel formułuje pytanie kluczowe przed lekcją i planuje ją tak, aby pytanie ją prowadziło, aż do uzyskania nie odpowiedzi. Jest to trudne zadanie dla nauczyciela, ale niezwykle uatrakcyjnia lekcję.

Ocenianie kształtujące w sposób nowatorski definiuje też rolę nauczyciela. Zadaniem nauczyciela jest stwarzanie sytuacji, w których uczniowie efektywnie się uczą i kreowanie środowiska sprzyjającego uczeniu się. W ocenianiu kształtującym nauczyciel stara się, aby uczniowie byli gotowi wziąć odpowiedzialność za proces uczenia się, aby bardziej zależało im na wiedzy niż na wynikach testów, które tę wiedzę sprawdzają. W ocenianiu kształtującym zmienia się również relacja nauczyciel – uczeń. Stają się oni współpracownikami, znika zależność szef – podwładny. Uczniowie *przestają widzieć w nauczycielu tylko oceniającego, a zaczynają go postrzegać jako osobę, która pomaga im się uczyć i osiągać wyżyny ich możliwości* (Sterna, 2014).

Zadanie 2

Do scenariusza opracowanego w zadaniu 1 - obszar tematyczny „Wild Animals” - sformułuj kryteria sukcesu, czyli NaCoBeZU.

Kompetencje kluczowe

Planując proces dydaktyczny, nauczyciel zobowiązany jest uwzględnić nie tylko realizację zapisów podstawy programowej, założenia wybranego przez siebie programu nauczania, specjalne potrzeby edukacyjne, lecz również rozwijać kompetencje kluczowe uczniów.

Cytując dokument Komisji Europejskiej, kompetencje kluczowe definiujemy jako „połączenie wiedzy, umiejętności i postaw” (*Kompetencje kluczowe (...)*, 2006) przy czym:

- wiedza składa się z faktów i liczb, koncepcji, idei i teorii, które są już ugruntowane i pomagają zrozumieć określoną dziedzinę lub zagadnienie;
- umiejętności definiuje się jako zdolność i możliwość realizacji procesów i korzystania z istniejącej wiedzy do osiągnięcia wyników;
- postawy opisują usposobienie i sposoby myślenia służące działaniu lub reagowaniu na idee, osoby lub sytuacje.” Można zatem stwierdzić, że kompetencje kluczowe to wszystkie te umiejętności, które są konieczne do samorealizacji i rozwoju osobistego, uzyskania szans na zatrudnienie, włączenia społecznego i aktywnego obywatelstwa. Ich rozwój następuje w perspektywie uczenia się przez całe życie, począwszy od wczesnego dzieciństwa przez całe dorosłe życie, za pomocą uczenia się formalnego, pozaformalnego i nieformalnego. Trzeba też podkreślić, że wszystkie kompetencje kluczowe są ponadprzedmiotowe, komplementarne, niehierarchiczne i uniwersalne. Ich zakresy się pokrywają i są ze sobą powiązane - aspekty niezbędne w jednej dziedzinie, wspierają kompetencje w innej. Takie umiejętności jak myślenie krytyczne, rozwiązywanie problemów, praca zespołowa, umiejętność porozumiewania się i negocjowania, umiejętności analityczne, kreatywność i umiejętności międzykulturowe są elementem wszystkich kompetencji

Wyróżniamy osiem kompetencji kluczowych:

- kompetencje w zakresie czytania i pisania;
- kompetencje językowe;
- kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się;
- kompetencje obywatelskie;
- kompetencje w zakresie przedsiębiorczości;
- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Kompetencje kluczowe znalazły również swoje miejsce w podstawie programowej. Umiejętności takie jak: dokonywanie przez ucznia samooceny, współdziałanie w grupie, budowanie repertuaru technik służących samodzielnej pracy nad językiem, budowanie świadomości językowej (np. dotyczącej podobieństw i różnic między językami), korzystanie z różnych źródeł informacji w języku obcym, w tym za pomocą TIK, stosowanie strategii komunikacyjnych (np. domyślanie się znaczenia na podstawie kontekstu, słów kluczowych, internacjonalizmów) są wprost zaczerpnięte z dokumentu Komisji Europejskiej

Poniżej przedstawione zostały opisy konkretnych treści i sprawności, które mogą być realizowane na zajęciach językowych z przyporządkowaniem do poszczególnych kompetencji oraz przykładami zapisów i treści zawartych w podstawie programowej:

Kompetencje w zakresie czytania i pisania:

Znajomość środków językowych w ujęciu funkcjonalnym oraz funkcji językowych, krytyczne myślenie, wyszukiwanie, przetwarzanie informacji, ich interpretacja, porozumiewanie się w mowie i piśmie, komunikacja, dialog;

Przykłady z PP: *uczeń określa główną myśl tekstu, określa intencje nadawcy/autora tekstu, rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu.*

Kompetencje językowe:

Środki językowe, działania językowe, ciekawość poznawcza, dialog międzykulturowy;

Przykłady z PP: *uczeń tworzy krótkie, proste spójne i logiczne wypowiedzi ustne (opisuje ludzi przedmioty, miejsca i zjawiska, wyraża i uzasadnia swoje upodobania itp.), uczeń posiada świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturową.*

Kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii:

Teoria, zasady, metody, technologia, świat przyrody, pojęcia naukowe, logiczne myślenie, weryfikowanie hipotez, otwartość na zmianę, bezpieczeństwo, zrównoważony rozwój;
Miary, struktury, operacje, modele matematyczne, rozumowani, wnioskowanie matematyczne, dowód, argument;

Przykłady z PP: *uczeń posługuje się podstawowym zakresem środków językowych w zakresie następujących tematów: nauka i technika, świat przyrody.*

Kompetencje cyfrowe:

Możliwości i ograniczenia stosowania TIK w komunikacji, znajomość obsługi urządzeń, aplikacji i ich dobór, korzystanie z technologii cyfrowych, etyka, bezpieczeństwo;

Przykłady z PP: *umiejętność posługiwania się komputerem i podstawowymi urządzeniami cyfrowymi oraz stosowanie tych umiejętności na zajęciach z różnych przedmiotów m.in. do pracy nad tekstem, przetwarzania informacji i jej przetwarzania w różnych postaciach.*

Kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się

Zasady postępowania, zdrowy tryb życia, krytyczna refleksja, uczenie się, poszukiwanie wsparcia, odporność na stres, współpraca, asertywność, prawość;

Przykłady z PP: *uczeń posługuje się podstawowym zakresem środków językowych w zakresie następujących tematów: zdrowie, praca, szkoła.*

Kompetencje obywatelskie:

Społeczeństwo, kultura, wartości, tożsamość, zaangażowanie, uczestnictwo w społeczeństwie, krytyczne myślenie, poszanowanie prawa innych, pokój, humanizm;

Przykłady z PP: *uczeń posługuje się podstawowym zakresem środków językowych w zakresie następujących tematów: życie społeczne, kultura.*

Kompetencje w zakresie przedsiębiorczości:

Przedsiębiorczość, atuty, projekty, kreatywność, innowacja, praca zespołowa, komunikatywność, proaktywność;

Przykłady z PP: *wśród najważniejszych umiejętności rozwijanych w ramach kształcenia ogólnego znajduje się praca w zespole.*

Kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej:

Kultura ekspresja kulturalna, uczestnictwo i otwartość na kulturę i jej różne teksty, ciekawość świata, otwartość;

Przykłady z PP: *wykorzystanie zajęć z języka obcego nowożytnego do rozwijania wrażliwości międzykulturowej oraz kształtowania postawy ciekawości, szacunku i otwartości wobec innych kultur.*

Analiza przywołanych treści wskazuje, że niemal każda z tych kompetencji może być realizowana na zajęciach języka obcego. Jak pokazują przedstawione przykłady, wiele z nich koreluje w sposób oczywisty z obszarami tematycznymi omawianymi na lekcjach, inne zaś dotyczą szeregu umiejętności – nie tylko językowych, lecz również społecznych, jak choćby współdziałanie w grupie.

Podsumowując – proces planowania lekcji języka obcego jest niezwykle ważnym etapem, ponieważ tutaj, oprócz określenia faz lekcji, przewidzenia czasu przeznaczonego na ich realizację, zapewnienia ich spójności, zadbania o optymalny dobór środków nauczania i pomocy dydaktycznych, np.: pod kątem indywidualizacji procesu edukacyjnego oraz dopasowania form organizacyjnych, nauczyciel może przewidzieć ewentualne problemy i komplikacje, a co za tym idzie – dobrać środki naprawcze.

Aranżacja przestrzeni klasowej

Różne ustawienia stołów wspierają inne zachowania uczniów. Badania naukowe wskazują, że koncentracja na zadaniu jest większa, gdy uczniowie siedzą w równych rzędach. Badacze Hastngs i Schwieso w 1995 roku przeprowadzili badanie nad wpływem sposobu usadzenia uczniów na ich zachowanie. Wykorzystali w tym celu dwie sale lekcyjne. W jednej sali uczniowie w trakcie zajęć przenieśli się z siedzenia w rzędach do pracy w grupach i ponownie do siedzenia w rzędach. W drugiej klasie zastosowano odwrotną strategię – uczniowie przenieśli się z siedzenia w grupach do rzędów, by ponownie wrócić do siedzenia w grupach. Wyniki tego eksperymentu pokazały, że skupienie uczniów na zadaniu wymagającym indywidualnej pracy wzrastało, gdy siedzieli w rzędach.

Z kolei podobne badania podjęły całkiem inny aspekt wpływu sposobu siedzenia uczniów na ich zachowanie. M. Koneya w 1976 roku wykazał, że im bliżej siebie uczniowie siedzieli podczas zajęć, tym bardziej byli skłonni podjąć rozmowę.

Zarówno sposób aranżacji pracowni językowej, jak i zaangażowanie w ten proces uczniów, może mieć bezpośredni wpływ na rozwój ich kompetencji kluczowych:

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

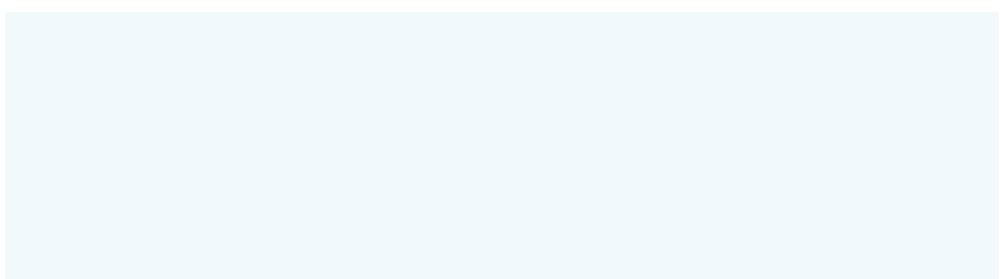
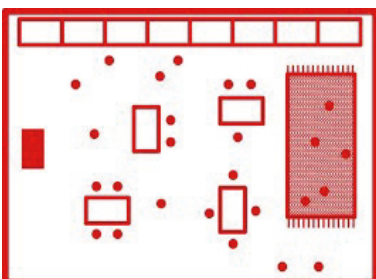
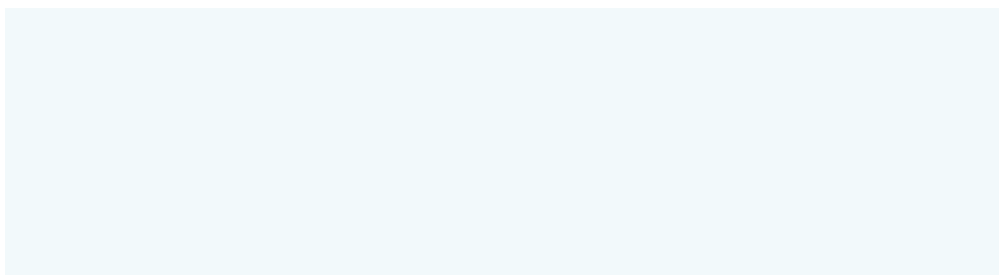
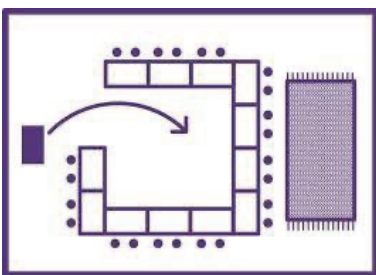
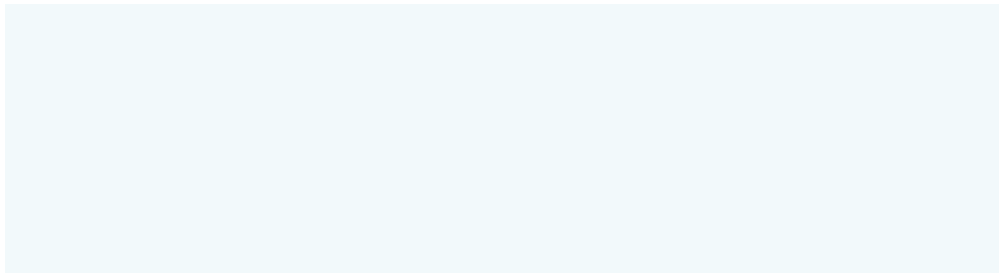
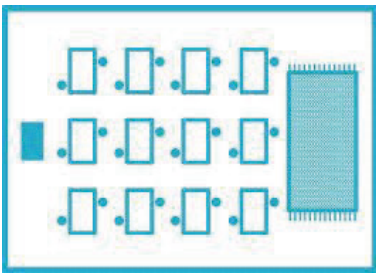
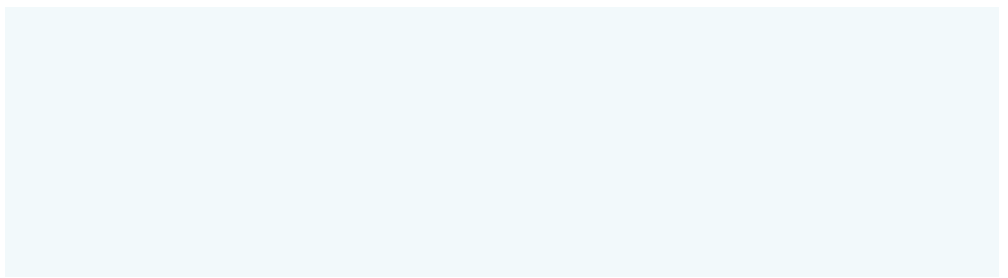
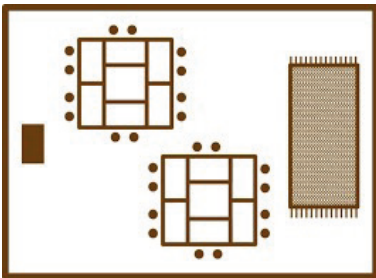
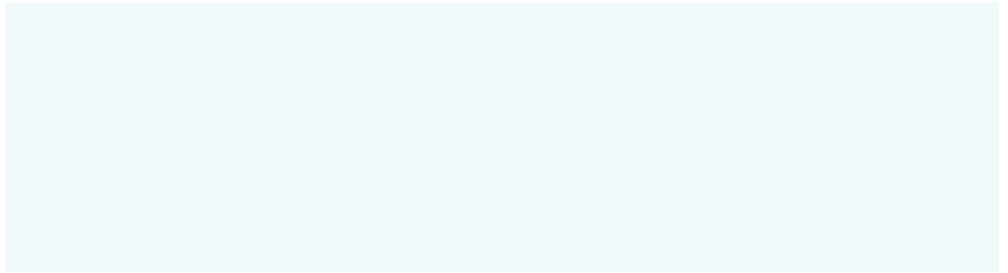
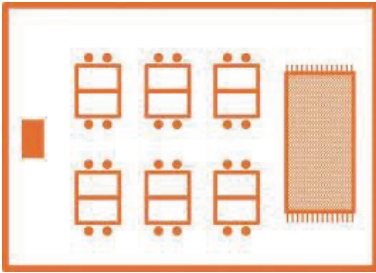
- dzięki interakcji w odpowiedniej i kreatywnej formie uczniowie ćwiczą kompetencję porozumiewania się w języku ojczystym;
- wykonując przy wspólnym stole zadania językowe, uczniowie ćwiczą i rozwijają umiejętność porozumiewania się, rozumianą jako zdolność rozumienia i wyrażania pojęć, myśli i uczuć w języku obcym;
- dzięki podejmowanym próbom konstruktywnego porozumiewania się i negocjowania stanowisk uczniowie mają okazję do wykazania się tolerancją wobec różnych potrzeb i różnych punktów widzenia, rozwijając w ten sposób kompetencje społeczne i obywatelskie;
- poprzez wcielanie pomysłów w czyn podczas pracy w grupie, uczniowie rozwijają inicjatywność i przedsiębiorczość.

Zadanie 3

Obok każdej ilustracji (załącznik 2) napisz, w jakich sytuacjach edukacyjnych sprawdzają się przedstawione typy aranżacji stolików.

**Ogólnopolski
Operator
Oświaty**

Rysunki - <https://www.szkolazklasa.org.pl/wp-content/uploads/2016/11/ustawienia-stolikow-w-sali-lekcyjnej-12.pdf>

Należy także mieć na uwadze to, iż nie tylko ustawienie stolików wpływa na efektywność uczenia się przez małych uczniów języka obcego. Wszystko, co otacza dziecko decyduje o tym, czy będzie ono miało chęć do uczestniczenia w zajęciach, czy będzie zainteresowane i zmotywowane do aktywności, czy zainteresujemy je na tyle, aby bez oporów chciało współpracować z nauczycielem i kolegami.

Ważne jest, aby sala językowa wprowadzała uczniów w świat języka obcego, kraju, w którym się nim posługuje, jego kulturę, sztukę, codzienne życie. Nieocenione mogą być tutaj plakaty tematyczne, figurki, bibeloty - charakterystyczne dla wybranego państwa lub miasta, a także wyeksponowane w widocznym miejscu prace uczniów.

Jeśli nie mamy jednej sali przeznaczonej do edukacji językowej, warto postarać się o wyodrębnienie kącika językowego, w którym można prezentować omawiane słownictwo, bloki tematyczne, teksty śpiewanych piosenek, bohaterów opowiadań, książeczek itp.

Zadanie 4

Zaprojektuj „w realu” i sfotografuj kącik językowy w swojej klasie lub wykonaj zadanie wykorzystując dowolny program komputerowy.

Zastosowanie narzędzi TIK podczas uczenia (się) języka obcego

W dzisiejszych czasach, nie tylko z powodu pandemii, ale głównie postępu technicznego, który zdominował całe nasze życie, wykorzystanie narzędzi TIK stało się wymogiem czasów i obowiązkiem postępowego nauczyciela. Szkoły, wyposażone w nowoczesne tablice interaktywne, tablety, iPady stanowią miejsce, gdzie TIK pełni bardzo ważną rolę. Lekcje, podczas których uczniowie wykorzystują przygotowane przez nauczycieli interaktywne zadania, ćwiczenia, prezentacje, zasoby lekcyjne, stały się normą naszej edukacyjnej rzeczywistości. Z kolei poszukujący i dociekliwi nauczyciele otrzymali do dyspozycji cały wachlarz narzędzi – programów, aplikacji, kreatorów, dzięki którym tworzenie materiałów lekcyjnych stało się dość proste, choć na pewno czasochłonne. Wspaniałym rozwiązaniem jest także to, iż w Internecie można odnaleźć tutorale oraz szkolenia, wyjaśniające działanie bardziej skomplikowanych aplikacji, programów.

Opiszę tutaj kilka programów, aplikacji, które ułatwią nauczycielom kreowanie ciekawych i wartościowych materiałów TIK, także w obszarze języków obcych.

Projektowanie własnych materiałów edukacyjnych

Prosty sposób tworzenia własnych materiałów dydaktycznych.

Twórz indywidualne ćwiczenia dla swojej klasy.
Testy, łączenie w pary, gry słowne i wiele więcej.

Utwórz konto, aby rozpocząć tworzenie

Poznaj nasze szablony

Wybierz szablon, aby dowiedzieć się więcej

Utwórz konto, aby rozpocząć tworzenie

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

<https://wordwall.net/>

Portal Wordwall umożliwia zarówno tworzenie ćwiczeń interaktywnych, jak i do wydruku. Większość szablonów jest dostępna w obu wersjach – interaktywnej i do wydruku.

Materiały interaktywne mogą być odtwarzane na dowolnym urządzeniu z dostępem do Internetu, takim jak komputer, tablet, telefon czy tablica interaktywna. Uczniowie mogą w nie grać sami lub pod opieką nauczyciela, zmieniając się w czasie zajęć.

Materiały do wydruku można bezpośrednio wydrukować lub pobrać jako pliki PDF. Mogą być uzupełnieniem ćwiczeń interaktywnych lub stanowić samodzielne ćwiczenia.

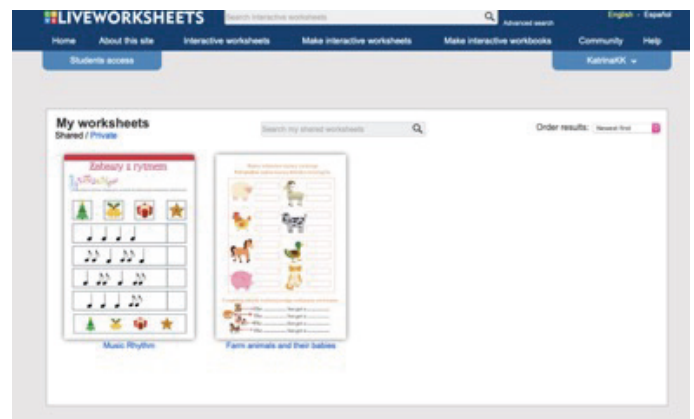
W wersji bezpłatnej program pozwala na przygotowanie 5 własnych zadań oraz daje nielimitowany dostęp do zadań przygotowanych przez inne osoby, które możemy dowolnie wykorzystać do własnych celów.

<https://liveworksheets.com>

Platforma pozwala na przekształcanie formularzy, kart pracy w formacie PDF na materiały interaktywne, które z powodzeniem mogą być wykorzystywane podczas zajęć stacjonarnych – na tablicy multimedialnej, jak i w edukacji zdalnej.

Wszystkie karty mogą być także pobrane na komputer do wydruku.

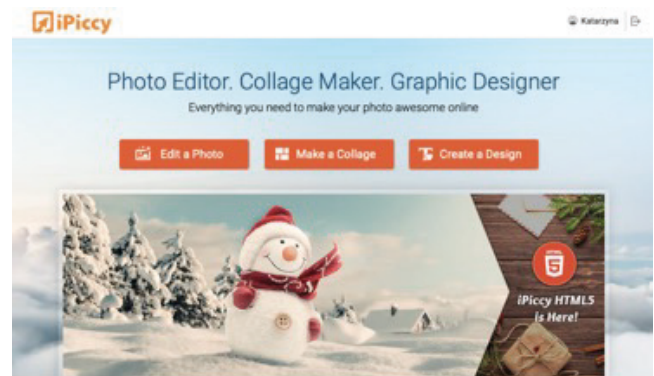
Istnieje możliwość wykorzystania zasobów stworzonych przez innych nauczycieli i umieszczonych w bibliotece.

Ogólnopolski
Operator
Oświaty

<https://ipiccy.com>

Kreator on-line, który pozwala na edycję zdjęć, ilustracji, wykonywanie kolaży oraz projektowanie przydatnych podczas zajęć językowych materiałów: kart obrazkowych (flashcards), kart wyrazowych, gier typu bingo, memory itp. Po zakończeniu projektowania gotowe materiały można pobrać na swój komputer i wydrukować.

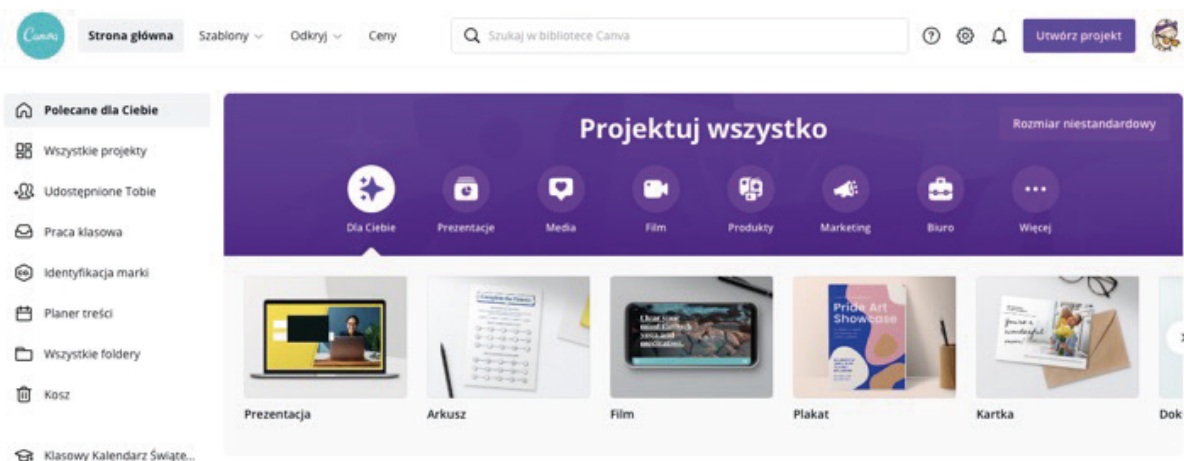

<https://flashcard.online>

Bardzo prosty i intuicyjny w obsłudze kreator kart obrazkowych, czyli flashcards, które później zapisujemy na swym urządzeniu w formacie PDF. Istnieje także możliwość pobrania lub wydrukowania kart z banku już istniejących – wystarczy wpisać w wyszukiwarkę interesujący nas obszar tematyczny.

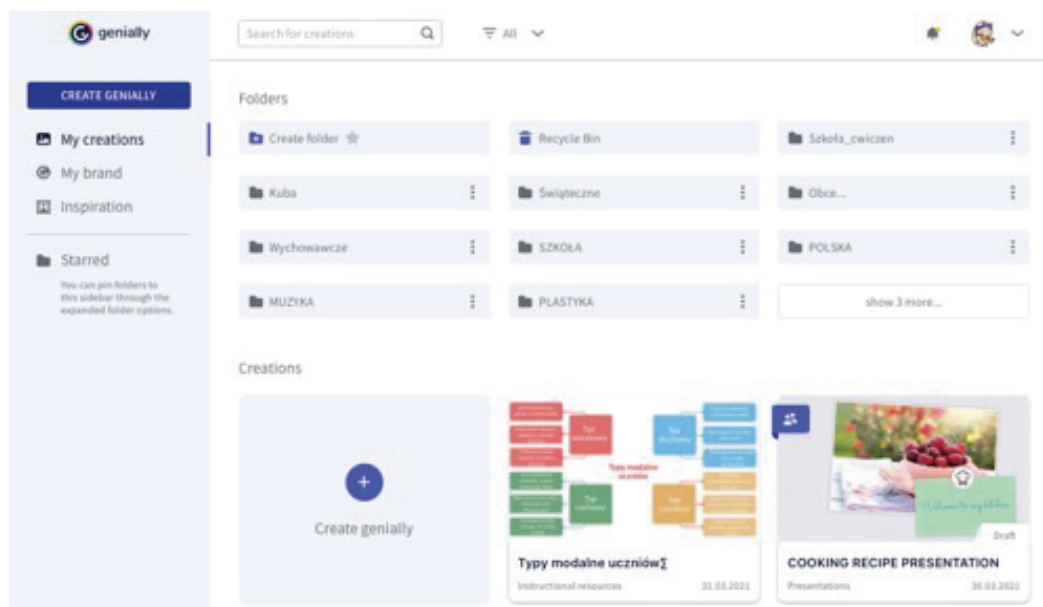
<https://canva.com>

Canva to program pozwalający na tworzenie dowolnych grafik, prezentacji, filmików, arkuszy edukacyjnych, banerów przy pomocy gotowych szablonów. Przygotowany w ten sposób projekt można udostępnić w formie linku lub pobrać na własne urządzenie. Istnieje także możliwość współpracy przy projektach z innymi nauczycielami lub uczniami - wystarczy udostępnić link wybranym grupom osób.

Z Canvy można korzystać bezpłatnie – przy mocno okrojonej liczbie dostępnych grafik, szablonów, elementów lub pokusić się o dostęp do wersji EDU, która przyznawana jest nauczycielom i osobom pracującym w edukacji. Należy jedynie wypełnić aplikację, dołączyć skan dokumentu potwierdzającego zatrudnienie w sektorze szkolnictwa i poczekać na pozytywną decyzję.

<https://app.genially.ly>

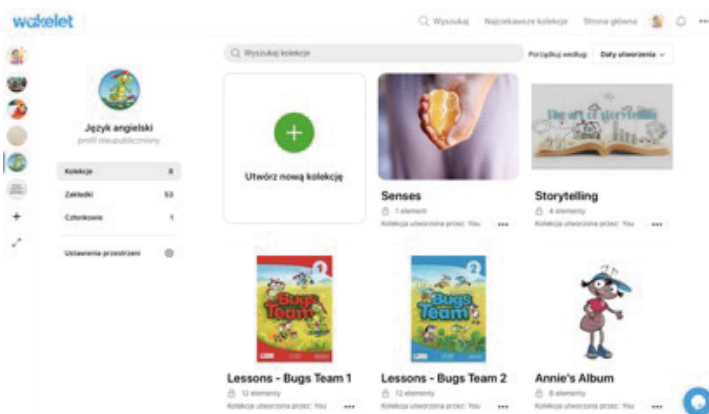
Genially to znakomite miejsce do tworzenia prezentacji, prezentacji video, gier, quizów, interaktywnych obrazów, zabaw edukacyjnych, które można udostępniać za pomocą linków (podczas lekcji on-line), lub wykorzystywać jako formę ćwiczeń podczas edukacji stacjonarnej z wykorzystaniem tablicy interaktywnej.

Tworzy się je na bazie istniejących szablonów, których nawet w wersji bezpłatnej jest bardzo dużo.

Niewątpliwą zaletą Genially jest to, iż załączane do tworzonych zasobów lekcyjnych materiały interaktywne – filmiki, quizy i zadania tworzone przy pomocy innych kreatorów – mogą otwierać się bezpośrednio w udostępnianej lekcji, bez konieczności przenoszenia do zewnętrznych stron, aplikacji.

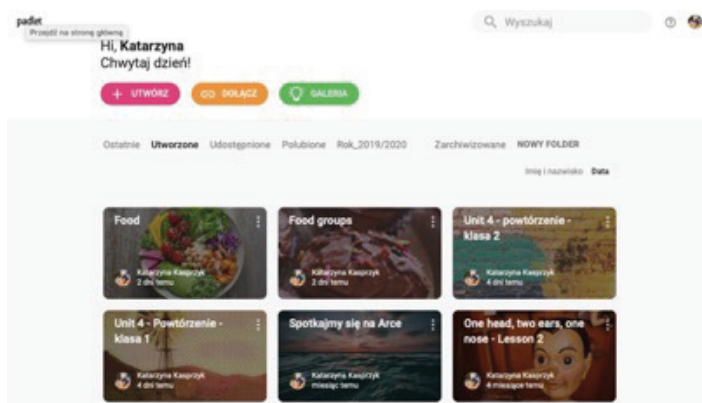

<https://wakelet.com>

Wakelet – to bezpłatna przestrzeń, w której możemy gromadzić wszystkie potrzebne, ważne materiały (nie tylko edukacyjne). Dzieląc się linkiem i udostępniając stworzone przestrzenie – tzw. spaces – można wspólnie edytować i tworzyć dokumenty, zasoby lekcyjne, prezentacje. W przestrzeniach zamieścimy nie tylko dokumenty w formie obrazów i tekstów, ale też filmy, aplikacje, ćwiczenia interaktywne, prezentacje i tym podobne materiały.

<https://padlet.com>

Aplikacja stanowi rodzaj TABLICY, na którą możemy wklejać różnego rodzaju elementy, w tym także cyfrowe. Bardzo przydaje się podczas prowadzenia zajęć on-line, gdyż nauczyciel zamieszcza na niej wszelkie materiały edukacyjne.

W wersji bezpłatnej mamy dostęp do 9 padletów, jednak dokonując właściwego wyboru ich rodzaju, może to wystarczyć na wiele zasobów lekcyjnych.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

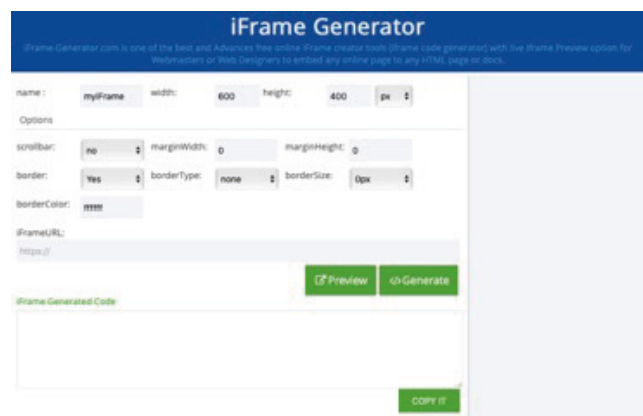
<https://vocaroo.com>

Serwis głosowy pozwalający na nagrywanie i zapisywanie na własnym urządzeniu plików głosowych, co dla językowców jest niezwykle przydatną funkcją, zwłaszcza podczas zdalnej edukacji.

<https://iframe-generator.com>

Generator on-line, dzięki któremu zamienimy linki w kody Iframe, które pozwalają na osadzenie wybranych aplikacji w naszych materiałach lekcyjnych, tworzonych np. w Genially.

Zrzuty ekranu – wymienione strony internetowe i aplikacje

Zadanie 5

Zapoznaj się z materiałami umieszczonymi w strefie Szkoła Ćwiczeń na Wakelecie, zamieść tam własny materiał lekcyjny z wykorzystaniem Genially i wklejony na tablicę Padleta .

Ogólnopolski
Operator
Oświaty

Ocenianie umiejętności językowych w klasach 1-3

Okres edukacji wczesnoszkolnej z założenia powinien stopniowo oswajać uczniów z koniecznością podlegania ocenie. Ocena ma eksponować mocne strony ucznia, informować o brakach, ale także zachęcać do wydajniejszej pracy lub większego wysiłku. Uczeń powinien być również włączany w budowanie świadomości oceniania przez samoocenę. Każde półrocze oraz koniec roku to moment pozwalający na podsumowanie stopnia osiągnięć edukacyjnych dziecka, jednak zamiast ocen wyrażonych stopniami uczniowie otrzymują ocenę opisową. Całość oceny opisowej jest komponowana na podstawie informacji pochodzących z różnych technik stosowanych przez nauczycieli:

- ocenianie bieżące – podkreślające postęp i osiągnięcia ucznia (z wykorzystaniem karty indywidualnej pracy ucznia, karty obserwacji ucznia, samooceny ucznia, portfolio z pracami uczniów, oceny słownej),
- opisowa ocena półroczna nastawiona na postęp,
- opisowa ocena półroczna nastawiona na poziom osiągnięć.

Ocenianie postępów językowych dzieci powinno mieć charakter oceny kształtującej, która daje nauczycielowi bieżącą informację o tym, jak uczeń radzi sobie z nauką oraz stwarza mu możliwość szybkiego reagowania, na przykład poprzez ewentualną modyfikację planów nauczania. Ocena kształtująca często zawiera w sobie diagnozę (McKay, 2006) która polega na sprawdzaniu poziomu opanowania materiału, by stwierdzić, jakie treści i w jakiej mierze zostały przyswojone przez poszczególnych uczniów i przez całą grupę. W tym sensie ocena bieżąca jest źródłem diagnozy indywidualnej i grupowej i polega na wskazaniu mocnych i słabych stron ucznia (Komorowska, 2002). Ocenianie postępów językowych uczniów w formie opisowej jest jedną z form integracji z pozostałymi obszarami edukacji wczesnoszkolnej, które także podlegają ocenie w formie opisowej. Ten typ oceny nie przewiduje wystawiania ocen cząstkowych i oceny końcoworocznej w postaci stopni. Zaletą tego typu oceny jest dostarczanie informacji o postępach dziecka w nauce bez porównywania go z innymi dziećmi – skupia się na tym, co dziecko umie, co już osiągnęło oraz jaki wysiłek włożyło w naukę lub wykonaną pracę.

Sprawia to, że dobrze sformułowana ocena opisowa, spełnia rolę oceny kształtującej, bo jest czynnikiem motywującym do dalszej nauki i wzmacnia poczucie własnej wartości dziecka.

Ocena opisowa jest też ważnym źródłem informacji dla rodziców, aby wiedzieli, jakie postępy robią ich dzieci, jak wygląda ich zachowanie podczas lekcji, ale też po to, by dom rodzinny mógł włączyć się we wspólną pracę nad językiem obcym.

W ocenie postępów najmłodszych uczniów szkoły podstawowej podkreśla się wagę oceny nieformalnej, czyli bieżącej obserwacji i notowania postępów poszczególnych dzieci.

Ocena formalna (testy oceniane punktowo lub procentowo) powinna być traktowana marginalnie i stosowana jedynie w celach diagnostycznych, aby mieć świadomość, nad czym nadal pracować z całą klasą lub co sprawia trudność poszczególnym uczniom. Testy przeprowadzane w klasach edukacji wczesnoszkolnej powinny być tak przygotowane, aby forma testu przypominała ćwiczenia, z jakimi uczniowie zapoznali się wcześniej na lekcjach, czyli zawierać zadania polegające na kolorowaniu rysunków, łączeniu ilustracji z podpisami lub zaznaczaniu odpowiednich wyrazów i fraz. Istotne jest także to, aby przynajmniej raz na semestr były sprawdzane wszystkie sprawności, z którymi uczeń miał styczność, czyli słuchanie, mówienie i, jeżeli przewiduje to program, również czytanie i pisanie.

Jedną ze strategii efektywnego uczenia się i krokiem w kierunku samodzielności w nauce jest umiejętność dokonywania samooceny, która jest także formą odpowiedzialności za własną naukę, do której dzieci powinny być przyzwyczajane już na pierwszym etapie edukacyjnym.

Zachęcanie do samooceny może odbywać się w sposób nieformalny i przybierać formę wspólnej rozmowy z nauczycielem o tym, czego dzieci nauczyły się na danej lekcji, podczas realizacji całego rozdziału lub w trakcie półrocza, bądź roku szkolnego. Refleksją może być też objęta ewaluacja własnych osiągnięć przedstawiona na prostej skali, np. buzia uśmiechnięta, obojętna i smutna. Taka autoewaluacja może przybierać formę zdań typu *I can...*, za pomocą których dzieci podsumowują to, co już potrafią w języku obcym. Ponadto ocenie dzieci może podlegać stopień trudności zadań i odpowiedź na pytanie, co konkretnie było łatwe lub trudne i dlaczego. Nauczyciel może zastanowić się razem z dziećmi nad innymi sposobami rozwiązania danego zadania. Rozmowa z dziećmi na temat ich samooceny zwykle odbywa się w języku polskim.

Bardzo ważnym krokiem w samoocenie jest refleksja nad poziomem zaangażowania uczniów w proces edukacyjny, zastanowienie się, czy włożyły w wykonanie zadania tyle wysiłku, na ile je stać. Można zadać tutaj pytanie, czy według nich mogły bardziej przyłożyć się do nauki.

Bardziej zaawansowana forma samooceny i jej kolejny etap to samodzielne sprawdzanie własnego testu osiągnięć. Dzieci mogą napisać pracę po zakończeniu rozdziału lub tematu i same ją ocenić, zwracając uwagę na zagadnienia, których jeszcze dobrze nie opanowały. Jako ocenę swoich postępów mogą zastosować rysunek lub wybrany symbol.

Przy dokonywaniu oceny postępów uczniów warto zwrócić uwagę na atmosferę, która towarzyszy owemu procesowi. Uczeń powinien mieć zapewnione w klasie przede wszystkim poczucie bezpieczeństwa, dlatego warto go chwalić za najmniejsze nawet postępy, aby systematycznie budować jego wiarę we własne możliwości. Należy także zawsze wskazywać sposoby i możliwości poprawy niedociągnięć i braków. *Jasne określenie zasad współpracy, oczekiwań, praw i obowiązków, a także zróżnicowanie form zadań kontrolnych zmotywują ucznia do pracy i zmniejszą ryzyko porażki szkolnej* (Pamuła, 2009).

Zadanie 6

Napisz krótką informację w zeszycie ucznia, w której ocenisz wykonanie zadanej pracy – może to być samodzielna praca podczas lekcji bądź praca domowa.

W kierunku kreatywności – nietypowe pomoce edukacyjne

Pomoce lub środki dydaktyczne stosowane w procesie edukacyjnym odgrywają niezwykle ważną funkcję podczas uczenia/ uczenia się. Do najważniejszych ich funkcji można zaliczyć:

- funkcję motywacyjną - wywołanie zaciekawienia, zainteresowania, wzbudzenie chęci i gotowości do uczenia się
- funkcję poznawczą – przybliżenie uczniowi poznawanej rzeczywistości
- funkcję kształcącą – rozwój zdolności poznawczych uczniów oraz zastosowanie zdobytej wiedzy i umiejętności w praktycznym działaniu

Jednak najważniejszym zadaniem środków poglądowych, jakimi są pomoce dydaktyczne, jest ułatwienie poznawania rzeczywistości, uatrakcyjnienie oraz usprawnienie procesu nauczania/uczenia się (Sikora – Banasik, 2009)

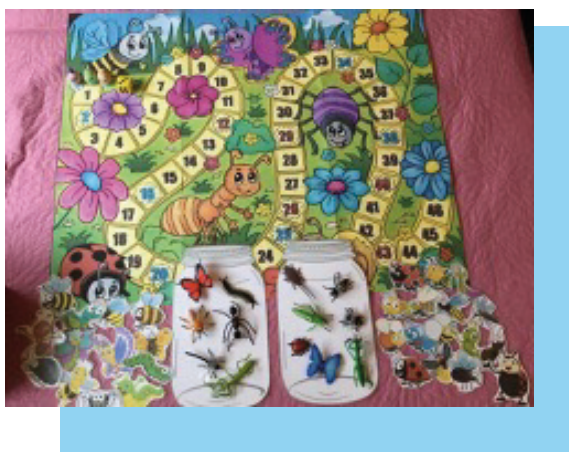
Na etapie przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej użycie środków dydaktycznych jest niezbędne ze względu na konkretno – obrazowe myślenie dzieci w tym wieku, dlatego wydawnictwa oferujące podręczniki dla pierwszego etapu edukacyjnego dbają, aby obudowa dydaktyczna każdego z ich kursów była bogata i zróżnicowana, a przy tym przyjazna dla najmłodszych uczniów. Najczęściej obejmuje ona: plakaty, karty obrazkowe do prezentacji słownictwa, karty obrazkowe do historyjek, karty wyrazowe, słowniczkę obrazkowe, pacynki przedstawiające bohaterów podręcznika itp.

Jednak – kreatywny i poszukujący nauczyciel, refleksyjnie podchodzący do edukacji językowej, nie bazuje jedynie na podręczniku, a wzbogaca swój warsztat o ciekawe i wartościowe treści, proponuje zadania i zabawy, dzięki którym dociera do każdego ucznia, wzbudza zainteresowanie omawianym tematem, angażuje jak największą liczbę zmysłów, ukazuje całościowe podejście do obszaru tematycznego.

W takim przypadku kreatywność pozwoli zaprojektować i wykonać nieszablonowe pomoce dydaktyczne, które wywołają efekt „WOW” uczniów, co z kolei pozwoli na ich emocjonalne zaangażowanie, pobudzenie procesów motywacji i zapamiętywania.

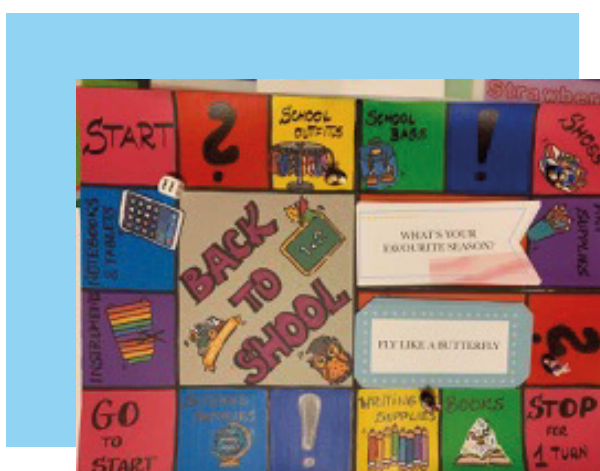
Gry planszowe

Gry wprowadzają element rywalizacji, która jednak pod postacią zabawy nie wywołuje wielu zbędnych negatywnych emocji. Pozwalają na wspólną zabawę podporządkowaną regułom i zasadom, utrwalają poznane słownictwo, uwalniają proces mówienia w języku obcym nawet u dzieci nieśmiałych i wycofanych. A gdy zaprojektowane specjalnie do wybranego obszaru tematycznego będą znakomitym uzupełnieniem procesu edukacyjnego.

BUGS

Plansza z wydrukowanych i sklejonych 12 kartonów A4, słoiiki oraz obrazki przedstawiające owady. Można użyć także figurki owadów.

BACK TO SCHOOL

Plansza z wydrukowanych i sklejonych 9 kartonów A4, karty do zbierania wyprawki szkolnej oraz obrazki przedstawiające przedmioty potrzebne w szkole. Karty poleceń i pytań.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PETER GAME

Plansza w pudełku od pizzy XXL, plansze do zbierania warzyw z ogrodu. Kartoniki z warzywami – warzywa w kolorach pól planszy gry.

Systematyzowanie i klasyfikowanie

Dzięki zadaniom tego typu uczniowie mogą samodzielnie lub parami utrwalać poznane słownictwo, klasyfikować obiekty wg zaleconego klucza, ćwiczyć kategoryzowanie, myślenie i kojarzenie, a przy tym równocześnie świetnie się bawić.

MY HOUSE

Plansza z wydrukowanych i sklejonych 12 kartonów A4 przedstawiających pomieszczenia w domu, nakrętki z naklejonymi przedmiotami znajdującymi się w domu.

Ogólnopolski
Operator
Oświaty

MY FIRST WORDS

Pudełko od pizzy z naklejonymi paskami rzepów oraz kieszonkami z obrazkami do plansz tematycznych. Plansze tematyczne.

Ruchome elementy

Świetnie sprawdzają się podczas utrwalania słownictwa oraz ćwiczeń słuchowych, podczas których dzieci muszą zrozumieć polecenia nauczyciela oraz wykonać konkretne czynności. Systematyzują także wiedzę z konkretnych obszarów tematycznych.

CALENDAR

Plansza kalendarza w pudełku od pizzy XXL z naklejonymi elementami, wyciętymi z gazety English Teacher i zalaminowanymi, a następnie podklejonymi rzepami. Elementy z górnej części pudełka można odcepiać i umieszczać na polach dolnej części.

CHRISTMAS TREE

Choinka w pudełku od pizzy XXL z zalaminowanymi i naklejonymi na rzepy elementami, którymi uzupełniamy ponumerowane pola na namalowanej choince.

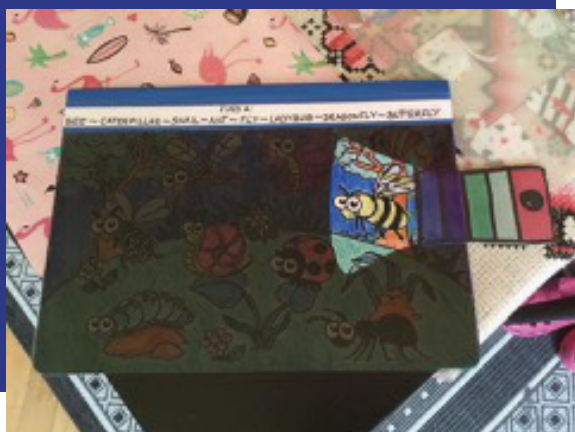
FARM ANIMALS

Plansza namalowana na pudełku od pizzy XXL z cieniami zwierząt. Wydrukowane, zalaminowane i podklejone rzepami zwierzęta z dolnej części pudełka można odczepiać i umieszczać na polach górnej części.

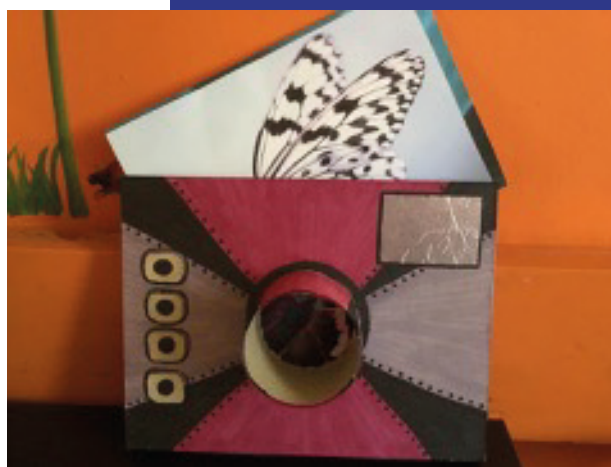
Zabawy tematyczne

Pozwalają dzieciom na nietypowe podejście to omawianego tematu oraz umożliwiają pokazanie jego szerszego kontekstu sytuacyjnego.

WHAT CAN YOU SEE?

Teczka plastikowa z narysowaną ilustracją tematyczną, doklejonym na spodniej części czarnym kartonem i wyciętą z tektury latarką.

SMILE - YOU'RE IN CAMERA

Wykonany z tekturki aparat fotograficzny, wydrukowane zdjęcia przedstawiające obiekty wybranego obszaru tematycznego, ewentualnie dodatkowo figurki

Storytelling, czyli sztuka opowiadania i czytania

Każdy sposób na wzbudzenie zainteresowania uczniów czytaniem lub opowiadaniem tekstem jest dobry, dlatego należy szukać tych najsukcesywniejszych i najbardziej efektywnych metod storytellingu.

VERY HUNGRY CATERPILLAR

Parasol z namalowanym tłem do opowiadania naklejonymi rzepami oraz wydrukowane, zalaminowane i podklejone rzepami elementy ilustrujące kolejne etapy historyjki.

THREE LITTLE PIGS AND GOLDILOCKS

Teczka XXL z naklejonym filcowym tłem do opowiadania oraz wydrukowane, zalaminowane i podklejone rzepami elementy ilustrujące kolejne etapy historyjek.

LITTLE RED RIDING HOOD

Pudełko od pizzy XXL złożone w namiot, z wyciętym rowkiem od góry, skąd manipulujemy wyciętymi z tekturki postaciami naklejonymi na długie wykałaczki.

Zadanie 7

Zaprojektuj i wykonaj nietypową pomoc dydaktyczną do wybranego obszaru tematycznego.

CLIL, czyli zintegrowane kształcenie językowo – przedmiotowe

Content Language Integrated Learning, czyli zintegrowane nauczanie językowo – przedmiotowe, to metoda łącząca uczenie się języka obcego w połączeniu z edukacją przedmiotową, doskonale sprawdzająca się podczas pierwszego etapu edukacyjnego.

Na tym etapie kształcenia można łączyć nauczanie/uczenie się języka obcego z wyposażeniem uczniów w najważniejsze umiejętności, takie jak (Janicka, 2014)

- czytanie ze zrozumieniem, wykorzystywanie i przetwarzanie tekstów;
- myślenie matematyczne, w tym korzystanie z podstawowych narzędzi matematyki oraz rozumowanie matematyczne;
- myślenie naukowe oparte na obserwacjach przyrodniczych i okolicznościowych;
- posługiwanie się nowoczesnymi technologiami informacyjno – komunikacyjnymi.

Bardzo ważną umiejętnością, doskonaloną podczas wykorzystywania tej metody, jest umiejętność pracy w zespole.

Przykładem CLIL dla I etapu edukacyjnego jest podejście narracyjne, które rozwija umiejętność słuchania ze zrozumieniem, rozbudza ciekawość poznawczą, kreatywność i wyobraźnię małych słuchaczy. Nauczyciel zaś, budując kontekst sytuacyjny wokół prezentowanego tekstu, rozwija umiejętności językowe uczniów w wielu obszarach edukacyjnych, poszerzając równocześnie ich wiedzę i doskonaląc umiejętności pozornie nie związane z językiem obcym.

Zadanie 8

Zaplanuj i przedstaw w dowolnej formie graficznej temat zajęć językowych realizowanych metodą CLIL.

Podsumowanie

Nauczanie/uczenie się języków obcych to nie tylko jeden ze szkolnych przedmiotów. To nie następna partia materiału, którą trzeba zapamiętać i zaliczyć. To także nie czas strachu i wstydu przed wypowiedaniem się w niezrozumiałym języku.

Przygoda z językiem obcym, to czas na emocjonującą podróż w nieznaną, gdzie każde nowe słowo, fraza, tekst jest jak skarb pojawiający się po otwarciu magicznego pudełka. To poznawanie nowych osób, krajów i zwyczajów, to wyprawy do dżungli, na wiejskie podwórko, w morskie głębiny lub otchłanie kosmosu. A wszystko to dzięki nauczycielowi, który potrafi wyrzeć zza podręcznika i zauważyć zaciekawione, głodne emocji i chłonna przesyłane sygnały twarzy swoich uczniów. Uczniów, którzy zanurzając się w język obcy, stopniowo i w przyjazny sposób będą się go uczyć mimochodem przy okazji wykonywania ciekawych ćwiczeń oraz inspirujących zadań.

Co ważne – dzieci młodsze, dzięki swej spontaniczności, naturalnie przyswajają języki obce, a że zabawa jest z natury spontaniczna, nauka poprzez zabawę, lub nosząca znamiona zabawy, przyniesie podczas tego etapu edukacyjnego najlepsze efekty.

Także wykorzystanie podczas lekcji języka obcego takich aktywności jak rysowanie, taniec, śpiew, ruch przy muzyce, manipulacje sprawi, że proces asymilacji nowego słownictwa przebiegnie sprawniej i szybciej. A zaangażowanie i radość uczniów wykonujących zaproponowane im zadania pokaże, iż warto poświęcić więcej czasu na przygotowanie efektywnych i przyjaznych dzieciom zajęć językowych.

Bibliografia

Bałachowicz, J., 2012. *Indywidualizacja w edukacji początkowej – banal, pozór, wartość*. Toruń.

Gardner, H., 2002. *Inteligencje wielorakie. Teoria w praktyce*. Poznań: Media Rodzina.

Janicka, M., 2014. *Pakiet metodyczny dla nauczycieli języków obcych I etapu edukacyjnego*. Warszawa: ORE

Komorowska, H., 2002. *Sprawdzanie umiejętności w nauce języka obcego. Kontrola-Ocena-Testowanie*. Warszawa: Fraszka Edukacyjna.

McKay, P., 2006. *Assessing Young Language Learners*. Cambridge: Cambridge University Press.

Pamuła, M., 2009. *Metodyka nauczania języków obcych w kształceniu zintegrowanym*. Warszawa: Fraszka Edukacyjna

Pfeiffer, W., 2001. *Nauka języków obcych. Od praktyki do praktyki*. Poznań: Wydawnictwo Wagros.

Sikora-Banasik, D., (red), 2009. *Wczesnoszkolne nauczanie języków obcych. Zarys teorii i praktyki*, Warszawa: CODN

Sterna, D., 2014. *Uczę (się) w szkole*. Warszawa: Centrum Edukacji Obywatelskiej.

Taraszkiewicz, M., Rose, C., 2010. *Atlas efektywnego uczenia (się), nie tylko dla nauczycieli. Część 1*, Warszawa: Transfer Learning i CODN.

Wejner-Jaworska, T., 2014. *Czynniki warunkujące lepsze wyniki w nauce w świetle badań prof. Johna Hattiego [w] Diagnostyki edukacyjnej. Dorobek i nowe zadania. XX Krajowa Konferencja Diagnostyki Edukacyjnej Gdańsk, 18-20 września 2014 r.* Kraków: Grupa Tomani

Kompetencje kluczowe w procesie uczenia się przez całe życie. Załącznik do wniosku dotyczącego zalecenia Rady w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie. Bruksela, 2018

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Materiały szkoleniowe „JĘZYKOWO – NIESZABLONOWO” KREATYWNE PODEJŚCIE DO EDUKACJI JĘZYKOWEJ W KLASACH 1 – 3 SZKOŁY PODSTAWOWEJ są autorskim opracowaniem mgr Katarzyny Kasprzyk - nauczycielki Szkoły Podstawowej nr 130 w Łodzi, przygotowanym na potrzeby projektu "Architekci wiedzy" - szkoła ćwiczeń w Łodzi”, nr POWR.02.10.00-00-3034/20

**Ogólnopolski
Operator
Oświaty**